

Història gràfica: Coronació i aniversaris

Xavier Pedrals

1916: L'ANY DE LA CORONACIÓ

Imatge de la Mare de Déu de Queralt abans de la Coronació

Les antigues imatges romàniques i gòtiques es van vestir en el període barroc per adaptar-les als gustos de l'època.

JAUME HUCH / ACBR

La mateixa imatge sense el vestit sobreposat

Aquesta fotografia va ser presa abans de la seva restauració. En aquells anys el prestigi de l'art barroc havia minvat i hi havia un desig de retorn als orígens, com d'altra banda s'estava fent arreu del país.

JAUME HUCH / ACBR

Imatge després de la restauració

La imatge va ser restaurada per la Coronació, als tallers d'en Dionís Renart, s'hi afegí l'oreneta, que anteriorment no hi era. Alguns berguedans de l'època opinaren que va canviar l'expressió del rostre. JAUME HUCH / ACBR

Moment solemne de la Coronació

L'impuls de les coronacions marianes a Catalunya cal entendre-les com un acte de la pastoral eclesiàstica d'aquell moment, pensat des d'un punt de vista conservador per a fer el contrapunt a l'emergència de moviments socials de signe laic o obertament anticlerical. El religiós berguedà Joan Postius en va promoure la realització.

SR / JACINT VILARDAGA: EFEMÉRIDES
BERGADANAS

Èxit popular de la Coronació a Berga

Les festes van tenir un gran ressò popular, l'amplitud del programa, amb actes religiosos, cívics i lúdics, incloïa Patum, i la rellevància de les personalitats participants, la Infanta Isabel, un ministre del govern central, l'arquebisbe de Tarragona, sis bisbes, el capità general i el governador civil. SR / ARXIU CARRERAS - ARB

Certamen literari

Va ser ambiciós i tingué un èxit notable, creant un precedent que després se seguiria en els diferents aniversaris. En va ser l'ànima Bonaventura Ribera, que a més era el secretari general i portà un pes rellevant en l'organització global de les festes.

SR / JACINT VILARDAGA: EFEMÉRIDES BERGADANAS

1941: 25è. ANIVERSARI EN LA IMMEDIATA POSTGUERRA

Retaule major de Queralt abans de la Guerra Civil

Realitzat per en Josep Sunyer, era una obra remarkable i desaparegué en les circumstàncies revolucionàries de 1936. JAUME HUCH / ACBR

Retaule provisional el 1941

Aquest és el modest altar major de Queralt en el 25è. Aniversari de la Coronació. La restauració de Queralt va ser lentíssima, en paraules de mossèn Josep Armengou: "els regidors de la cosa religiosa a Berga foren una gent esporuguida, derrotada, sense imaginació ni empena. L'estat de les nostres esglésies i de Queralt n'és un exponent" (1952). LUIGI / ARB

Sortida de la imatge de la Mare de Déu de Queralt del temple

Fotografia clàssica en la que es veu la presència simultània del poder civil, religiós i militar, i encara els signes del Règim, amb la imatge de Franco a la paret, el salut falangista. Comptà amb la presència del governador civil, el capità general, i diverses autoritats eclesiàstiques.

PÉREZ DE ROZAS / ARXIU

FOTOGRAFIC DE BARCELONA.

Cotxe especial guarnit pel trasllat de la imatge

Es mantingué, com ha esdevingut tradició, el trasllat de la imatge del Santuari a la Ciutat de Berga, la decoració del cotxe emulava la del 1916.

SR / ARXIU CARRERAS - ARB

Imatge amb les corones senzilles

La imatge de la Mare de Deu no va sortir de Berga durant la Guerra Civil, i va ser recuperada sense dany. Les corones originals del 1916, van ser recollides pel departament de finances de la Generalitat durant la Guerra i desaparegueren, van ser substituïdes per unes de senzilles el 1941, que són les que porta actualment en el dia a dia, a partir del 1952 per les ocasions especials llueix les que van trobar aparellades en fer obres al Santuari, fetes a Praga el segle XIX.

JAUME HUCH / ACBR

1966: EL CINQUANTENARI

Mossèn Josep M. Ballarin al cotxe que havia de baixar la imatge de la Mare de Déu de Queralt a la Ciutat

Mossèn Josep M. Ballarin va ser nomenat capellà custodi de Queralt el 1958, i hi restà fins el 1993, el custodi que més anys ha estat al santuari des del que hi ha dades. Acabà la restauració impulsada des de 1952 per la Junta Reconstructora, li dona una gran empena pastoral i el donà a conèixer al conjunt del país. A recer del Santuari va néixer la revista *Queralt*, de notable qualitat i transcendència ciutadana; la dirigí Josep M. Puig i Pou.

JOSEP DESEURAS / ACBR

Carrers guarnits al pas de la Mare de Déu

Novament el 50è. Aniversari va ser un esclat de mobilització ciutadana, els carrers i places de la ciutat rivalitzaren en el seu guarniment, i els actes celebrats configuraren un densíssim programa. Es conserva un valuósíssim reportatge degut a Josep Deseuras.

JOSEP DESEURAS / ACBR

Plaça de Sant Pere amb la Corona de guarniment

Especialment espectacular, emulava i superava la dels anteriors aniversaris. Entre els actes destaca el memorable inici d'activitats de l'entitat Joventuts Musicals, que va omplir la Ciutat d'audicions musicals d'alta categoria durant molts anys.

JOSEP DESEURAS / ACBR

La imatge de la Mare de Déu de Queralt al balcó de l'Ajuntament

El trànsit de la imatge entre l'església i l'Ajuntament volia donar idea de la implicació en les festes tant del món religiós com del polític.

JOSEP DESEURAS / ACBR

Jocs Florals del Cinquantenari

Van ser especialment productius, i de l'obra recollida en van sortir publicacions que han marcat una fita en la producció queraltina. Recuperaren una iniciativa que no es va poder realitzar el 1941.

JOSEP DESEURAS / ACBR

La carretera renovada pel 50è. Aniversari de la Coronació

Les inversions més destacables fetes a Queralt durant el Franquisme van ser degudes a la Diputació i a l'Estat, a més dels berguedans; en canvi va ser molt modesta la participació municipal directa, més enllà del seu tràmit. La carretera es degué a una gestió personal de mossèn Ballarin. El 1974 es produí la separació dels béns de Queralt entre l'Ajuntament i l'Església de comú acord.

JOSEP DESEURAS / ACBR

1991: NOUS TEMPS PEL 75è. ANIVERSARI

Cotxe amb baldaquí de metacrilat

En molts aspectes en el 75è. Aniversari es va seguir el patró del 1966, considerat un èxit esclatant d'organització i de participació, també en la baixada de la Mare de Déu a la Ciutat, i en el seu itinerari. LUIGI / ARB

Capitans sortint del temple parroquial

Aquest moment i lloc, que emula la Coronació original, ha tingut sempre una especial rellevància. La sortida sempre ha estat acompanyada per una multitud a la plaça de Sant Pere.

LUIGI / ARB

Carrers guarnits. Les fonts del Vall.

Es va seguir la tradició, adoptant les innovacions de l'època i amb un gran atreviment decoratiu. FAUST GUITART / ACRB

Patum de la Coronació

Des del mateix 1916 es va celebrar Patum, aquell any excepcionalment amb 16 plens, quan la tradició era de 8, el 1966 arribaren a 40. Actualment el nombre està fixat en cent. Ha estat la Patum extraordinària que més unanimitat ha despertat sempre entre els berguedans. La vinculació de la Patum amb Queralt és un lligam que no deixa de créixer, com s'ha anat veient en els aniversaris de les comparses.

FAUST GUITART / ACRB

Jocs Florals

El manteniment del Certamen Literari va respondre també a una voluntat de permanència i bon record de l'anterior edició, tanmateix es va veure que el format no responia a l'època actual, i seria definitivament modificat en la propera edició.

RAMON VILADÉS / ACRB

Xavier Pedrals Costa